

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 8.—Núm. 364.—Dissapte 3 d'Agost de 1907

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

COMIAT

Després de set anys de tasca ininterrompuda, Lo CAMP DE TARRAGONA se despedeix avuy de llurs lectors. Dissolta l'Associació Catalanista d'aquesta ciutat, la nostre Redacció que havia mantingut en relació constant a aquella entitat ab lo públich, creu també arribada l'hora de retirar-se de la palestra, pera donar lloch a que altres elements tan convensuts, dignes y honrats com nosaltres vingan a omplir lo buid que forsosemant hem de deixar.

No ha sigut xorca la sembrada dels catalanistes tarragonins; ab forsa goig ho proclamem. Desapareix l'Associació Catalanista, però ha comensat a funcionar una nova entitat l'Unió Democràtica Nacionalista, ab més ample camp, ab majors elements y ab soma més gran d'energíes, encarregada d'escampar per les nostres encontrades los ideals que bateguen en l'ànima catalana. Plega Lo CAMP, més se treballa activament pera que'l primer de Octubre pugua veure la llum un diari nacionalista defensor dels interessos morals y materials de les comarques tarragonines.

A n'aquest preu, nosaltres que hem estat sempre disposats a tots los sacrificis per la causa de Catalunya, no considerem com a pena l'enmudir, ans ben resulta esplendorós premi, que molt nos pensem haverhi contribuït a l'hermós despertar de Tarragona a la vida nacional catalana, del qual tan bella mostra donen les entitats de cultura que ar nostre escalf y ab l'única defensa nostra s'han creat, y les organitzacions polítiques que estan a punt de fer sentir la seva acció.

Molt falta encara pera que Tarragona sia totalment guanyada per la causa de la Patria, no ho neguem. Però es ben cert també que'ls nous ideals hi estan ben arrelats, són una forsa ab la qual es necessari comptar, y mes encara, constitueixen ja avuy l'única esperansa de redempció. Ells faran la seva via, cada jorn més planera y menys accidentada, perquè ja ha passat lo període de penetració violenta que a nosaltres nos ha tocat portar a terme.

Per això sense recances ni tristeses, ab alegría ben íntima y sincera, nos despedim dels nostres lectors, tot merciantlos l'acullida y la devoció entusiasta que per espay de set anys nos han dispensat, tent justícia, no als nostres mèrits, que no pensem haverne tingut, però sí a la nostra honradesa y a la nostra convicció, puig may Lo CAMP ha hagut d'avergonyirse ni baixar la cara ni enfront de cap poder ni davant de cap home.

Y a la novella societat nacionalista y al futur diari ressò de l'opinió catalana, també endressem la nostre fervent salutació, tot reclamant un lloch en les fileres dels llurs lluitadors ahont esbargir los nostres anhels patriòtics. Com no som dels qui busquen en la defensa d'una causa'l profit personal—y d'això probes ben eloqüents ne tenim donades—tampoch nos podem concretar a mirar impossibles com los altres fan feina. Allí ahont se treballa y lluita per Catalunya, allí volèm trobarnos compartint les responsabilitats y les ferides de la campanya.

No ha d'oblidar ningú que les organitzacions polítiques del centralisme a Tarragona y en los districtes de la provincia encara poderoses. Les darreres eleccions han constituït, es cert, una gran victòria pels ideals autonomistes y nacionalistes. Però cal are més que may molt de seny y energia pera assolir lo triomf definitiu, aquest triomf que ha de reintegrar a les nostres comarques a la vida d'honor y de dignitat que li havien arrebatada tants anys d'embrutiment, de des-catalanització y de caciquisme.

Per això es que considerem avuy deber sagrat de tots los qui estimen a Catalunya, l'anar a enfortir les organitzacions nacio-

nalistes que a Tarragona com a molts altres pobles venen d'organitzar-se, sobre tot quan apareix ben clar que en los valiosíssims elements que s'hi acoplen, hi sobra la abnegació, la convicció, y l'entusiasme.

Y res més nos cal dir. Adeu donchs, als uns; A reveure! als altres, y a tots, ara y sempre

VISCA CATALUNYA!

LA REDACCIÓ

LOS BENS DE LA "CORONILLA"

En la sessió del Congrés del dilluns passat, lo diputat per Tarragona-Reus-Falset senyor Nogués, va interpellar al Govern respecte a una qüestió interessant y que promet donar lloch a molts comentaris y a moltes discussions. La circumstancia d'haverse fet l'interpelació minuts abans de tencarse la Cambra, ha estat causa de que a la susdita qüestió no se li hagi donat tota l'importancia que realment té. Pera que'ls nostres llegidors puguin formar-se concepte de la mateixa, la explicarem breument.

L'any 1616, don Gaspar de Font, ciutadà de la dita «Coronilla» d'Aragó, creá a Madrid una fundació destinada a acullir als pobres catalans, aragonesos, mallorquins y valencians que's trobessin a la capital de Castella. Aqueixa fundació com-cada Iglesia de Montserrat y altres enclavats en los carrers del León y de l'Amor de Dios.

Passaren los anys y la fundació desaparegué. Però'ls terrenys quedaren, y algú cregué que, per aneixo, havien passat a esser propietat de la casa reial espanyola. Tant es així que l'Intendencia de la Casa Reial ha venut alguns dels referits solars y'ls restants los té actualment en venda.

Lo senyor Nogués va sostenir en lo Congrés que'ls bens de la «Coronilla» no podien passar a la Corona d'Espanya, puig hi ha fonaments legals que s'hi oposen y ademés eczisteix una butlla pontificia, en la qual se determina que'ls bens de les fundacions sols poden esser venuts ab la condició de destinar lo producte als mateixos fins.

De tot això's dedueix clarament que l'Intendencia Reial ha disposat d'uns bens que no eren seus.

Ni'l ministre d'Hisenda ni'l de Gracia y Justicia saberen contestar als carrecchs del senyor Nogués. Degué intervenir en la discussió'l senyor Maura, qui no trobá altre resposta que la de criticar al diputat català per haver esperat la darrera sessió pera portar aquest assumpte a la Cambra. Lo senyor Nogués replicá que quatre o cinch dies endarrera ja havia anunciat l'interpelació al senyor Dato, preguntli'l president del Congrés que guardés pera més endavant la qüestió, a fi de no dificultar més les tasques parlamentaries.

De segur que a l'obrirse novament les Corts se tornarà a parlar d'aquest assumpte dels bens de la «Coronilla», lo qual pot donar lloch a un sorollós debat.

PARAULES Y FETS

Es ja un fet l'aprobació de l'oprobios projecte de llei sobre'ls sucres. Lo passat dilluns, en votació nominal demanada pels solidaris, lo Senat sancioná l'escándol ab lo vot de la majoria maurista junt ab los ministres, lo Cardenal Sancha, los bisbes de Madrid-Alcalá, Astorga, Seu d'Urgell, Valladolid y León y tots los funcionaris palatins.

S'ha dit y s'ha probat que aquest pro-

jecte de llei constituía una immoralitat tremenda, que perjudicava insensatament los interessos del país, per afavorir sense rahó ni justicia conveniencies particulars. Com se comprèn, donchs, que'l Primat y'ls bisbes d'Espanya, la genuina representació de l'Iglesia Catòlica al Senat, en una qüestió que no afecta al dogma ni als interessos religiosos, hagin donat aquesta campanada?

Nosaltres recordem perfectament que tot just obertes les Corts, un exministre y senador liberal, En Dávila, ab motiu d'una interpelació sobre assumptes electorals, titllá als Bisbes de *funcionaris de l'Estat*. Y li faltá temps al Bisbe de Madrid-Alcalá, pera aixecarse y protestar del calificatiu, pronunciant un llarch y documentat discurs que reproduí, entre altres periòdichs, *La Cruz*.

Tot llegint los rasonaments del Bisbe, nosaltres que teniem allavors fresch lo recort de l'etzegallada electoral d'un seu company, —volèm creure comesa inconscientment y de bona fe,—anavem assentint als arguments, y entre convensuts y recelosos, deïem: «—Efectivament: això es lo que hauria d'esser... però jes?... —»

No'ns creyem pas que'l mateix Prelat que allavors parlava, de fet si no de dret, hagués vingut a donar tan prompte la rahó a l'exministre lliberal. Perquè son los fets que convencen més que les paraules, y'ls fets nos diuen que'ls Prelats han anat a Senat ab l'únich y exclusiu objecte de *defensa de la llei dels sucres*, igual eczactament que'ls funcionaris palatins, reclamats per en Maura de la mateixa manera que'ls embaixadors de París y de Londres, los viatges dels quals costen a l'Estat la *friolera* de 7.000 francs.

Lo més trist encara es que no hi hagi cap publicació catòlica, ab tantes com veuen la llum, que protesti d'aital fet. Vol dir això que en lo camp catòlich s'ha vist ab bons ulls l'acte dels Prelats espanyols? No ho creïem; es més, sabem que persones de gran respecte y significació en veu ben alta han manifestat lo seu disgust.

Però, y la premsa catòlica perquè resta muda? preguntarem no fa gayres dies. Y qui pot y deu saberho'ns contestá: «—Oh, es que aquesta premsa té molt més de episcopal que de catòlica, y en l'escalafó sacerdotal constitueix avuy un dels graons que ab menys afany serveixen pera anar pujant en la carrera...»

Y efectivament, també'ls fets, no les paraules, donen rahó al nostre interpelat. Perquè no fa pas gaires hores llegiem en un *periòdic catòlic* grans lloanses per la feyna realitzada per en Maura en la present lilegislatura, y mentres se feyen bromes respecte a la petició de dietes als diputats, formulada pels representants de la Solidaritat Catalana, s'aplaudia l'enteresa del quefe del Govern, per haver obligat a l'embaixador espanyol a Londres a venir a votar una llei.

Es clar: cobrant un bon sou de l'Estat y ab lo kilomètrich a la butxaca pera quan al quefe del Govern li convinga, no's necessiten pas dietes encara que s'hagi d'anar a votar la llei dels sucres.

La Moral y la Solidaritat Catalana

Cal llegir, perquè diu algunes coses molt belles en lloansa de l'elevació moral del despertar català, un article que'l P. Fermí de La Cot, caputxi, ve de publicar a la *Revista de Estudios Franciscanos* ab lo titol «La Moral y la Solidaridad Catalana».

«El fet de Solidaritat—jiu l'articulista—no pertany en lo fons, en son punt de vista més enlairat, a l'orde moral y religiós, sinó al polítich, y només incidentalment, al moral. Lo moviment de Solidaritat no

l'han fet l'Esglesia y'ls teòlechs, baldament hi hagin intervingut individus del clero y mestres en Teologia; lo moviment de Solidaritat l'han creat los polítichs per un fi polítich y social; los polítichs son, donchs, los qui poden judicar y parlar del valor y importancia d'aquest fet. En la Solidaritat lo essencial, lo fonamental, es polítich, lo accidental es la religió; la moralitat. ¿Es bona en l'orde polítich la Solidaritat? ¿Es dolenta? Ho dirán eloqüentment los fets.»

Y referintse especialment als catòlichs, lo mateix P. La Cot, en un altre article publicat a *El Deber* d'Olot, diu lo següent:

«Un fet recent, que viu encara en la memoria dels lectors, nos pot donar una bona lliçó sobre lo que no hem fet y lo que podríem fer en bé de la religió. Vingué un moment en que despertá l'ànima catalana, tingué conciencia de sí mateixa, volgué recobrar la propia personalitat. A l'impuls d'entesos y valents defensors de la terra, no s'acomentá de murmurar contra'l centralisme, ni de plorar com a dones, ni de rebequejar com a canalleta, sinó que's llenzá al camp ben proveïda d'armes que poguessin vèncer a l'enemich. Lo que va passar no cal repetirho.»

Aquest sentit eminentment pràctich que porta cap a la victòria als defensors de la patria está absent generalment dels capdevaners de la religió, majorment en lo camp polítich-religiós. Encara usen armes del sigle setze, confonen sovint la religió ab son particular mode de pensar a vegades pera defensar opinions ben discutibles tan enfilades de textos pontificis, ab lo qual se fa indirectament lo joch a la irreligió, disminuint l'autoritat externa del Sant Pare, desacreditant la religió davant de les persones d'estudis y fent riure a tothom qui's prengui encare que no mes sia mitg en serio les coses importants; ab una paraula, encara n'hi han que esgrimixen aquelles «canyes llargues», com deya'n Cano. Ab aquestes armes velles y rovellades, per no dir cosa pitjor, no's va sino a Trafalgar o Santiago de Cuba, que vol dir al complet anorreament del catolicisme polítich a Espanya.

Prou de murmurar, prou de no fer res, prou de deixarse portar per la corrent del pessimisme que destorba les grans empreses; ja es hora de comensar alguna cosa de utilitat positiva y pràctica.

Lo Solidaritat es un fet del que no se'n pot prescindir, viu, camina y tira endavant independentment de lo que cadascú vulgui pensar sobre'l seu aspecte favorable o advers als interessos religiosos. Combàtre-la ab la capa de religió es lladrar a la lluna. Lo mellor que poden fer los catòlichs es pendre bones posicions dintre la Solidaritat, reforsar l'opinió sana y de bona mena, equilibrar les forces, organitzar-se bé a casa seva, tenir esperit ample y tolerant en ses relacions ab les demés fraccions que integren la Solidaritat, no servirse jamay del bon nom de la religió pera cubrir desllealtats, pera cometre injusticies; pera trencar la paraula donada; perxò'ls que fan professió externa de catolicisme polítich deuen ser los últims en faltar al pacte solidari.»

Després d'això trobem encertadíssimes les paraules d'un publicista catòlich, quan diu: «Lo catòlich anti-solidari ho es per falta de sentit polítich, perquè no pot entendre la que es l'essencia de la Solidaritat. Y de fet, no coneixerem cap catòlich anti solidari que no siga un fracassat polítich (y moltes vegades fins social) de tota la vida.»

La qüestió de la cooperativa

Es la qüestió del dia y d'ella pensavem ocuparnos detingudament si'l nostre setmanari hagués continuat publicantse y dedicantse, com sempre ha fet, a la defen-

sa dels interessos morals i materials de aquesta pobre ciutat que may acaba de arribarhi al cap-de-vall de la seva devallada. Es que hi plana al damunt de Tarragona una ombra fatídica, un *manzanillo* invisible que tot ho corromp, que tot ho mata, com si estés decretada la seva desaparició del món dels vius per algun pecat horrible, esfereïdor, comès per tota la ciutat en pès que hagués obligat a una mà venjadora a escriure al seu damunt aquelles fatídiques paraules: *nulla est redemptio*.

Per acabar de matar una petita part de ciutadans que més o menys se guanya la vida, s'ha establert una cooperativa per accions de cinch duros a fi de que hi poguessin entrar lo major nombre possible d'interessats en la mort dels industrials de Tarragona. Sembla que'l fi es que la vida es torni més barata y volèm admetre que sí, que alguns cèntims de menys se gastin los vehins, però, en cambi, quanta ruina, quanta miseria y quantes botigues tencades quedarán d'aquí poch temps! Los papers indicadores de la buidor dels pisos baixarán més avall y les entrades de les cases se veurán desertes y més pisos encare per llogar, l'emigració augmentará, l'animació pels carrers será nula y solsament, de quan en quan, un llumet d'aquest que irrisoriament se'n diuen elèctrics, enlluminará la trista foscor de Tarragona.

Resultats positius, cap; resultats pràctics, encare més miseria. Es per això que'n som enemichs nosaltres d'aquestes cooperatives que no venen a ser més que portadores de desgracies y de ruines, una altra forma d'aquests *trusts* que fan desaparèixer la vida de tot arreu beneficiant a uns quants quan són poderosos y no beneficiant a ningú quan són de mida curta com una cooperativa.

Lo que's té d'empenyar, val més que's vengui, s'haurán dit los iniciadors de la magna idea; ja que'l govern tracta de pujarlos la contribució, acabemlos de reventar nosaltres. Y segur que'ls acabarán de reventar, però la ciutat seguirá la mateixa sort de les botigues y poch a poch, sense donarsen compte, l'efecte destructor farà la seva via, com la seva via ha fet l'altre efecte destructor, l'arrendataria dels consums que ha impossibilitat tota vida; baixarán los lloguers y ls propietaris no adobarán un embà, una escala que caigui y les cases s'anirán fent inhabitables com moltes altres ja n son are.

Y a tot això callava'l Job pacientíssim, lo tarragoní estúpít que ja no té forsa per protestar, que no més aixeca la seva veu malalta per demanar al govern qualsevol ridicoleja, qualsevol impossible, la lluna, per exemple. Creyèm que'ls nostres propietaris deuriem preocuparse de tot això y que tots deuriem ajudar als pobres industrials que moren, fent desaparèixer centres que donen vida per hui y maten per cent, que es aquesta la veritable proporció.

A n'aquesta cooperativa, quina acció mortal será funesta, caldrá aviat afegirni una altra que se sent a dir que's va preparant, la *cooperativa del patronato*; aquesta, si's fa, acabarà la feyna comensada per l'altra y, allavors, tots tencarém, tot anirà com damunt de rodes, tot a preu baix, nadarém en l'abundancia, però mancará'l principal, mancará'l nervi de tot poble, lo diner. Y será, allavors, l'ocasió de recordar lo vell adagi quina exactitut es desesperada.

Ja't poden donar un bou per un sou si no lens lo sou per comprar lo bou.

Tot será bo, barato, les balances pesarán miligram per miligram, però'l diner per comprar tan hermoses mercaderies, no hi será. ¡Haurém resolt lo problemal!

Amunt, industrials; no desmayeu; a defensarse y a fer que'ls propietaris s'imposin d'aquell antich refrá que diu allò de les barbes del vehí quan cremen y que procurin que no tinguin de posar les seves a remullar, que si no ho fan aviat, ben aviat, serán tan morts o més que vosaltres.

La tropassada d'en Grandmontagne

Parla D. Frederich Rahola

Trobantse'l notable periodista Eduard Marquina, en la mateix poblet hont estujeja'l nostre estimat amic don Frederich Rahola, aquell li ha preguntat lo seu parer respecte als articles que ha publicat a *El Imparcial*, lo senyor Grandmontagne, contra Catalunya.

En Rahola, convalescent d'una ma-

lähida laringitis que l'ha tingut retret a Cadaqués, sense recordar punt per punt aquells escrits, ha fet interessants manifestacions que prenèm d'*España Nueva*.

En Grandmontagne afirma que Catalunya es un poble retret y concentrat en ell mateix...

«La expansión catalana»

—Vaya, sin orden ni concierto, al azar de mi recuerdo, una pedrea de datos con que responder a la injustísima apreciación de Grandmontagne... Cataluña es un pueblo retraído, egoista, concentrado en sí... No muy lejos de aquí y muy cerca de Massenet de Cabrenys, todavía se conserva, ya ventusta y empolvada, una «forja» a la manera antigua, que llaman los del país «La farga d'en Mariano»... En aquella forja hizo sus primeros trabajos Mariano Vilallonga, padre del actual conde de Vilallonga y «fundador» de los Altos Hornos de Vizcaya... Catalanes fueron los nombres que, para designar cosas de pesca, usan los naturales del Ferrol y Vigo... Igual intervención catalana, con organización análoga, en Huelva... Los alcornóques, que son hoy una de las fuentes de riqueza en las provincias de Extremadura, fueron y siguen siendo, en su mayor parte, de explotación catalana... A la riqueza en vinos de Valencia hemos contribuido los catalanes, que aprovechamos estos caldos para el «coupage» de nuestros vinos de exportación... Gente catalana, de Tortosa, tiene, desde hace años, a su cargo los olivos en la provincia de Toledo... Con aquel aceite, fuerte y muy potente, adobamos nuestros aceites blandos... Catalana es la industria corchera de Sevilla... Catalanas algunas industrias de Alcañiz... Con capitales catalanes se está haciendo el pantano de Castellón, y catalanes fueron también los fondos suministrados para el ferrocarril de Valladolid a Rioseco; para el de Medina del Campo a Zamora y Orense a Vigo; para el de Almansa Valencia Tarragona, etc., etc... Una constelación de riqueza catalana por toda la península... Y en el extranjero... Si el señor Grandmontagne se hubiera alargado Europa adentro un poco más allá de Bayona, sabría lo difícil que es dar un paso por el mundo sin tropezar con un catalán.

Aquí estamos, y es un pueblo de tres de su colina madre y metiendo las alpargatas en el mar... Pues de aquí han salido los Barreras, primeros que intentaron y crearon el comercio de «duelas» con Italia; los Palau y Rahola, que fundaron comercio en Génova; y los expedicionarios que aún hoy pescan coral en Cabo Verde para venderlo en Génova. De aquí salió también la expedición aquella que fué a la pesca de perlas en las Islas Filipinas... Catalanes de San Felú son los Berme, Pasteur et Compagnie, de Marsella... Catalanes, buena parte de los comerciantes en Cuba, Méjico y la Argentina... Los dos pintores españoles que hoy se disputan los sufragios en el extranjero son Zuloaga y Hermán Anglada, vasco el uno, catalán el otro, ambos hijos de dos regiones retraídas y egoistas, según Grandmontagne... Pero no vale la pena de insistir en este punto... En Cataluña se ha verificado la única Exposición internacional con visos de moderna con que cuenta España.—A nuestra actual Exposición de pinturas han acudido hasta los japoneses. Se habla ya entre nosotros de una Exposición internacional de la raza latina, que será un acontecimiento... En Londres, en la Real Opera, de Covent Garden, los periódicos califican de «acontecimiento artístico» el debut de María Gay, «la nueva Carmen», una catalana; mientras Europa entera aclama y reconoce «único» en el violoncello a Pablo Casals, un catalán también, tan retraído y concentrado en sí que pasa años enteros sin pisar tierra catalana... Funda Diemer su famoso premio para los concertistas de piano, en la capital de Francia, y el primer concurso, hace unos años, lo gana Malats, un catalán; y el segundo concurso, el año último, lo gana Batalla, un catalán... Faltan más datos... Oh, podría llenar columnas enteras si se necesitarán!... Porque conste—haga usted constar muy claramente—que imprevisto. Todo lo citado es una miseria, al lado de la estadística detallada, que, con un poco de tiempo, me sería fácil establecer...

Y ha podido decir Grandmontagne que Cataluña no es un pueblo expansivo? Pero, con qué derecho habla de Cataluña quien la desconoce completamente?

La questió del sucre

A la primera columna de *El Globo*, de Madrid, trobém un interessant article del nostre amic don Manuel Raventós sobre la questió palpitant dels sucres.

Per la seva importancia, l' traslladém íntegramente a les nostres planes:

«La ley de azúcares está a punto de ser aprobada. El Gobierno ha gastado en su discusión unas fuerzas dignas de mejor causa. Han votado a su favor sólo los conservadores. La verdadera defensa de los intereses del cultivador de caña y de remolacha y del consumidor la hemos hecho casi sólo los solidarios. La ley comprende dos artículos, uno por el cual el azúcar que pagaba ya 25 pesetas los 100 kilos de impuesto, pagará de hoy en adelante 35 pesetas, ó sean 10 pesetas más; otro por el cual se prohíbe que durante seis años se puedan poner nuevas fábricas que hagan la competencia a las establecidas. Lo restante de la ley es hojarasca, más útil para endulzar el amargor de la píldora, que para servir de algo en la práctica.

El objeto de la ley es doble, sacar al pueblo español ocho millones más con el impuesto y salvar a la Sociedad General Azucarera de la crisis que atraviesa por poseer malas fábricas y caras, concediendo a ella y a unos pocos fabricantes libres el monopolio de la compra de remolacha y de la venta de azúcar durante seis años... que después se prorrogarán.

Ninguna mala voluntad tengo a la Sociedad General y ningún interés particular en la cuestión de azúcares. Lo tengo en que conserve el partido conservador su prestigio para el bien de España, pero con leyes como esa los partidos pierden su prestigio y su fuerza. Pienso que los mismos conservadores lo han aprobado con poco gusto.

Tomemos la lógica de la mano y analicemos las consecuencias del artículo segundo.

La Sociedad General no ha de salvarse con cataplasmas, para salvarse necesita ganar más dinero. Cómo se lo da el artículo segundo?

Prohíbe la competencia, lo cual quiere decir que la deja con el dominio del precio de compra de la remolacha y del precio de venta del azúcar. Su aumento de la mano de sacar el agricultor ó del consumidor ó de ambos a la vez. Es como un hombre incapacitado por sus propios esfuerzos para ganarse la vida, a quien se autoriza a meter la mano al bolsillo del productor ó del consumidor.

Esto es «inmoral» sencillamente, por más que de hoy en adelante sea «legal».

Se ha fijado; creo sin efectos prácticos, se ha fijado un precio máximo de venta del azúcar.

Lo cual daría por consecuencia si se cumplía, que las fábricas de azúcar sacarían todos sus beneficios del bolsillo del cultivador de remolacha.

Desde el precio de compra de la remolacha al precio a que se vende el azúcar hay un margen de un número fijo de pesetas. Este margen de hoy en adelante se ha de aumentar de 10 céntimos kilo, para pagar el impuesto, sin que con ello ganen un céntimo más los fabricantes de azúcar. Para salvar la crisis, ó sea para salvarse la Sociedad General, ha de aumentar más este margen en una cantidad que suponemos sean otros 10 céntimos. Diez céntimos kilo representan para el capital social un aumento de 4 por 100 de interés. Podrá ser más, podrá ser menos. Los 10 céntimos son una suposición prudential.

El aumento total del margen será, pues, de 20 céntimos kilo.

Este aumento lo han de sacar, ó vendiendo el azúcar 20 céntimos más caro, ó comprando la remolacha 20 céntimos más barata por kilo de azúcar, ó repartiéndolo los 20 céntimos entre el productor de remolacha y el consumidor de azúcar.

¿Le ponemos un límite máximo al precio de venta del azúcar? ¿Resultará un aumento de cinco, de diez, de quince céntimos? El resto, pues, hasta los 20 céntimos lo han de sacar del agricultor. Pareceme que esto es lógico.

¿No lo hacen así? Pues entonces no se salva la Sociedad General; para salvarse necesita más dinero, y sin él no se salva.

Su salvación ha de pagarla la agricultura ó el público, y después nos quejamos de que todo vá caro, y de que huyen los brazos del cultivo de la tierra, ya en busca de un sueldo en la ciudad, ó ya en busca de tierras allende los mares, mejor gobernadas que las nuestras.

Hijos que abandonan su madre patria, porque con su mala cabeza no puede mantenerlos.»

MANUEL RAVENTÓS.

Documents parlamentaris

SENAT

Lo dels sucres

Manifestació del Sr. Rusiñol

El señor Rusiñol: He pedido la palabra, después de leído el acta, para que conste en la misma una manifestación que voy a tener el honor de hacer, y así se lo ruego al señor presidente.

Sabe el Senado y también el señor presidente que tuve que ausentarme por motivos de salud, y he estado hasta ahora en Reus, haciendo el sacrificio, que verdaderamente puede calificarse así, de venir aquí a cumplir mis deberes, y al llegar creí que aún estaría discutiéndose el proyecto de ley sobre azúcares. Efectivamente, parece ser que el señor presidente del Consejo, por motivos que yo respeto, no tuvo a bien ampliar la discusión para que yo pudiera intervenir en el debate.

Respeto, como digo, esos motivos, pero tomo nota de esa preferencia que ha tenido para mí el señor presidente del Consejo de ministros.

Muchos de mis compañeros se encuentran también enfermos, por desgracia, y han tenido que permanecer ausentes durante este tiempo del Senado. El señor barón de Esponella, que llegó también ayer a Madrid, se halla imposibilitado de concurrir a la Cámara, por haber recaído en su enfermedad, y lo mismo puedo decir de los señores Abadal, Sarda y otros compañeros más.

Yo ya sé que al intervenir en este debate nada nuevo podía aportar al mismo, pero tenía sí, una ilusión respecto de esta Cámara; creía yo que la mayor independencia que tienen los señores senadores había de ser motivo para que, obrando, no con la subordinación con que parece que lo han hecho en el Congreso, sino con esa misma independencia a que acabo de referirme, hubieran querido, en este proyecto, que cada día y cada momento se adquiere el convencimiento de que no puede ser más pernicioso para los intereses generales del país. Séame, pues, lícito, aunque comprendo que es fuera de tiempo, y espero que el señor presidente me permitirá exponer algunas consideraciones. Como digo, vengo de Reus, de aquella hermosa comarca que está en el llano de Tarragona y allí empiezan ya a tocarse los efectos de esa misma ley, aun sin estar definitivamente aprobada. Allí, repito, de un primer artículo, como es el azúcar, con el cual en otros países similares se desarrollan tantas industrias, estamos viendo que empiezan a ser despedidos los obreros y mueren muchas iniciativas, y he tenido ocasión de ver por mis propios ojos que solamente en una de aquellas casas donde tenían 40 ó 50 trabajadores, van a despedir ya más de la mitad de éstos, entendiéndolo que el azúcar ha de alcanzar precios muy altos. Quizá esto lo diga ya en momento que no sea práctico manifestarlo, pero he de hacer estas salvadedas, porque no quiero de ninguna manera que deje de constar mi protesta contra los perjuicios que ha de sufrir un centro tan industrial como Reus.

Así me rogaron lo hiciera constar mis amigos industriales y agricultores de aquella fértil comarca, y así lo consigno ahora cumpliendo con mi deber, ya que me cabe el honor de representar la provincia de Tarragona en esta Cámara.

Esta ley perjudica de una manera muy especial al consumidor pobre, y así se explica las protestas que en número extraordinario he recibido contra la misma. El obrero, el trabajador humilde será, a no dudar, el que pague las consecuencias, y en general tengo la seguridad, repito, de que esa ley ha de ser perjudicial para los intereses todos, y lo que más me extraña es que este proyecto haya partido de un hombre tan serio como el señor ministro de Hacienda, al que, más bien que otra cosa, he de considerar su gestionado, ya que no me explico que con su claro criterio haya podido presentar una ley que tan malos resultados está dando, pues que el precio del azúcar ya ha subido, y que indudablemente ha de darlos todavía mucho peores.

No quiero sentarme sin antes expresar,

n nombre de todos mis compañeros, nuestro más profundo agradecimiento al señor Odón de Buen por la campaña brillante que ha realizado en esa discusión. El ha traducido fielmente nuestro pensamiento, y entendido bien, no sólo ha traducido el pensamiento de la solidaridad catalana en esta Cámara, sino que ha traducido el pensamiento, que en esta ocasión viene a coincidir, de todos sus individuos; porque bueno es consignar que en materias económicas cada uno de ellos tienen y puede tener su punto de vista distinto, pero en este caso concreto hemos coincidido, porque en el fondo la ley á que me refiero entraña un monopolio, y quizá va á favorecer intereses particulares en perjuicio de los intereses generales del país.

Se ha dicho y se sostiene que la ley redunda en beneficio de la industria azucarera y hay en eso una contradicción muy grande. No puede ser en manera alguna. A quien favorece, repito, es á intereses particulares, favorece única y exclusivamente á algunas fábricas, y, por lo tanto, no hay tal crisis. Yo entiendo que afirmar ahora la existencia de esta crisis, sería lo mismo, por ejemplo, que si yo, que poseo una fábrica de hilados y de tejidos emplazada en un punto en donde todas las condiciones del transporte de algodón, de carbón y demás me son favorables, tuviese la ocurrencia de establecer una fábrica también de hilados y de tejidos en Madrid, en donde, como es consiguiente, el transporte del algodón y del carbón resulta mucho más caro, y se dijera después que la industria de hilados y de tejidos necesita de gran protección porque estaba sufriendo una crisis. No; lo que sufriría crisis indudablemente sería la fábrica establecida en Madrid; no la industria de hilados y de tejidos. De ahí la consecuencia que yo saco, de que no es en manera alguna á la industria azucarera á que viene á favorecerse, sino á esas fábricas que se encuentran emplazadas en comarcas en donde la primera materia es poco menos que nula, ó á esas otras fábricas en las que se han gastado capitales muy superiores á los rendimientos que pueden dar. Por consiguiente, bueno es que se sepa que esa ley bajo ningún concepto viene á favorecer á los intereses generales del país, por lo cual deseo que conste mi protesta en contra de ella.

Y como no puedo ahora entrar en este orden de consideraciones, y esperando que y cuando se discutan tendré ocasión de intervenir y de consignar todo cuanto buenamente entienda que debo decir, lo que no me es dable hacer en este momento.

Comentarios

Tristis est anima mea.
 Si que está trista l'ànima mia, sense consol, sense alegria, plena de dol.
 Es ma darrera trista complanta, la que avuy llenso; adéu siau, adéu llegidors, que'l pobre diable que ompla quàrtiles de quan en quan, avuy acaba d'escriurer a Lo Camp; trenca la ploma, papers esquinsats, llàgrimes llensa y dins l'armari tanca sa pensat.
 Si que está trista l'ànima mia, sense consol, sense alegria, plena de dol.
 Que's ben notori, bons llegidors, que'l comentari mou gran xibarrí, fa gran maror, car, forsa voltes, coses encerta, boyres esqueixa y, fins, diu moltes grans veritats que tots los medis són bons y plausibles pera fer obrir los ulls a aquell que dormita, es cego o es mut. Algun maliciós, potser que somrigui de veurer com ploro y, tot sol, se digui, que estich fent l'os, mes pensi que d'altres ja esmolon llur ploma, que encar que jo m mori, que encar que jo ert quedi y m fiquin al clot, vindrà la gent nova, de pit y brahó y la tasca nostra, voldrà deixar llista, ab fe y ab honor.
 Si que está trista l'ànima mia, sense consol, sense alegria, plena de dol.

NOVES

Lo passat dimecres, 31 d'Agost, quedaren registrats en lo Govern civil los Estatuts de la novella entitat «Unió Democràtica Nacionalista», qual llista de socis va nodrintse de dia en dia de tal manera que tot fa esperar que no ha d'acabar lo present mes sense que'l nombre dels inscrits passi dels 200.

L'Unió, entre altres projectes de gran importancia té'l pensament de publicar un diari; més com aital empresa porta en sí un gran treball d'organissació que tot lo

més aviat no pot estar acabat fins al proper Octubre, es molt fàcil que mentrestant s'emprenqui la publicació d'un periòdich setmanal o quinzenal.

Sabèm també que s'està treballant de ferm per la festa inaugural que resultarà un gròs aconteixement.

Avuy havèm llegit un ban que publica l'alcalde prohibint que'ls veïns tinguin galls, gallines, coloms o corral dintre'l casco de la ciutat y barris inmediats pera evitar les males olors y'ls perills d'infecció que porten en aquest temps les tals besties. A l'efecte, los tinents d'alcalde girarán una visita de inspecció denunciant als que no compleixen lo ban. L'incompliment se corretejará ab multes de 1 á 5 pessetes.

Primerament, no creyèm que's compleixi de debò'l ban; donchs cada any diuen lo mateix y no's fa res; tot lo més molestar a mitja dotzena de families de classe pobre o mitjana y deixar l'altre tranquila ¡hay clases, vaya!

Nosaltres tot hi trobant bona l'idea y aplaudintla preguntèm y a l'alcalde que té'ls carrers abandonats, bruts, plens de brossa, les clavegueres llensant pestilencies, les plasses de carn y peix impossibles d'habitar, quina multa li hauria de fer pagar lo poble?

Estèm segurs que no's conformaria pas ab la que nosaltres li aplicariem.

Tothom es bo pera manar als altres llurs devers, però de mi no'n parlèm y ja se sap allò de que quan los de dalt no creuen, mal poden obeir los de baix.

S'están reunint aquests dies les Seccions de l'«Atenèu de Tarragona» pera l'elecció de les respectives Juntas que han de constituir lo nou Concell de tan important societat.

La Secció de Comers elegí'l passat dijous la Junta següent: D. Antoni J. Escofet, President; D. Joan Caballé y Goyenche, Vispresident; D. Agustí Palau, Secretari; D. Joan Soler y Granell, Revisor de comptes.

Ahir se reuni la Secció d'Agricultura resultant elegits D. Frederich Vidal y Ferrer, President; D. Jaume Marqués y Coll, Vispresident; D. Fructuós Alegret, Secretari; D. Miquel Ferré, Revisor de comptes.

Pera aquesta nit está convocada la Secció de Literatura y Belles Arts, y pera dilluns y dimars, respectivament, la d'Industria y la d'Estudis socials y científichs.

Nos enterèm que está malalt de bastanta gravetat nostre bon amich en Joseph Sangenis.

Desitjèm de tot cor que pugui aviat recuperar la salut perduda tan bon company.

La calor va mantenintse forta. Lo sol lluent y cremador. La pols dels carrers del port, també's manté cada dia més segura. No hi ha por que fugi (salvant una nova entrevista ab los senyors núvols.) L'alcalde, es a dir, lo senyor alcalde, o mellor, l'excelentíssim senyor alcalde, bò per aré. Es un home més cremador que'l sol, però tampoch se'n dona per aludit. Diguin, diguin, ¡saben aquell ditxo d'un que'l volien fer abeurar y no tenia sed? donchs entesos.

La premsa local está desesperada perquè sembla que va de veres lo dit trasllat de la Liquidadora a Aranjuez.

¡Pobra Tarragona! Ves com s'ho farà sense aquest medi de viurer tan esplèndit com lo que la Liquidadora li anava proporcionant.

Se necessita barra pera parlar d'aquest assumpto en tò seriós com sembla que'n parlin los diaris locals, després de lo succeït en aquesta famosa qüestió que bé's pot anomenar un petit «Panamá».

Y pensar que hi ha persones que de bona fe creuen que la vida y'l benestar de les ciutats depèn d'aquesta mena de corporacions que si bé consumeixen, no poden produir!

La distingida y bella senyoreta N'Esperansa Oliiva, professora de la secció de senyoretas de l'Orfeó tarragoní, suspèndrà durant lo mes actual la seva esforsada y patriòtica tasca, per haver sollicitat autorissació pera estiuajar aquest curt espay de temps.

Desitjèm que li probi forsa l'estiu per rependre ab lo mateix entusiasme d'are la seva valiosa obra artistica a la qual hi ha consagrat tot lo seu talent y bon zel.

Nos enterèm ab forsa entusiasme que degut a les actives gestions de nostre estimat company, lo jove hisendat del Plá En Joseph Compte, s'ha constituït en aqueixa bonica vila de nostre Camp, un Centre Nacionalista, dispostat a treballar ab fermesa y convicció per l'expansió dels nostres ideals en aquelles contradades.

Lo Concell directiu de la novella entitat ha quedat constituït ab la següent forma: President, don Joseph Compte; vis-president, don Joan Cunillera; bibliotecari, don Marcell Roca; caixer, don Joseph Bella; secretari, don Olaguer Güell; vis-secretari, don Joseph Miquel; vocals: don Manel Canela y don Joseph Porta.

Saludèm afectuosament a la nova societat y li desitjèm forsa anys de vida plena en bé de la nostre causa que es la de Catalunya tota. Fem també avinenta d'una manera directa a l'amich Compte aquesta felicitació, per son incansable esperit, organissadó y de propaganda may desmayat en éll.

En l'ensaig de conjunt que'l dimecres de la present setmana efectua l'Orfeó tarragoní, s'exposá en la sala de sessions damunt l'hermós quadro a l'oli del plorat patrici Doctor Robert, l'hermosa corbata present ab que'l nostre volgut confrare barceloní El Poble Catalá ha volgut obsequiar a l'Orfeó en recordansa de la visita que aquest li feu en les recents festes del cinquantenari de l'immortal músich poeta J. A. Clavé.

La corbata aquesta, de finíssima seda blanca, está pintada ab exquisitesa y gust refinadíssim. Lo sarrell d'or treballat que penja en les dugues cintes li dona una regitall molt seriosa. Los tons de la pintura y'l dibuix demostren bé que'l seu autor es un artista ben competent en aquest genre.

Entre'ls orfeonistes y'l públich que assistí al concert se feren justes alabansas de aquesta hermosa corbata y sabèm que l'Orfeó está contentíssim de posseirla.

Com sia que un dia d'aquests s'exposaran en públich les llassades que té la Senyera de l'Orfeó, totes prou riques y belles, los tarragonins podran convencers de la justícia ab que havèm parlat de la d'El Poble Catalá de Barcelona y les altres de les quals nos havèm també ocupat en aquestes planes.

Ahir sortí vers a Alemanya, lo fill de nostre estimadíssim amich y company D. Antoni Rossell y Porta pera estudiar en aquell país lo seu idioma y'l seu comerç.

Li desitjèm un felis viatge y que li sia ben profitosa la seva estada en la germànica terra.

Una bona colla d'entusiastes joves, la majoria d'ells orfeonistes, están aprenent de dansar la sardana en l'Atenèu de Tarragona totes les nits de quarts de deu a onze.

Lo propòsit d'aquests, que voldriem se convertís en realitat, es lo de fer venir una anomenada cobla ampurdanesa per Sant Magí.

—Neurastenies.—Neurostodogeno Sugrañes.

S'acosta Sant Magí y l'Ajuntament té de reunir encara la Comissió de festes.

No's molestín homes, no's molestín; aixis mateix faríen fer un gran paper ridícul com de costum. Dormin que's quan están menys inofensius, dormin que aixis compleixen com a bons.

Sens dupte avuy ha estat lo dia més calorós de la present temporada d'estiu. Al mitj dia principalment, la calor era xafagosa sense que l'aire, sempre confortable, nos volgués obsequiar ab ses caricies.

En l'express de Valencia ha sortit aquest vespre vers a Sabadell una comissió de la Junta de l'Orfeó pera assistir a la festa de l'Aplech de la Senyera.

Los desitjèm un bon viatge y molt nos plauria que l'enseny de nostre primera entitat musical resultés guanyadora d'un dels tres premis oferts en lo concurs.

Convalecencies.—Ovi Lecitina Gíol.

Com de costum, demá, diumenge, se pasarán noves y variades pellicules en lo cinematògraf del «Patronato del Obrero».

En les oposicions de mestre de capella de la Catedral de Sigüenza ha obtingut lo primer lloch de la terna, després de renyidíssimes oposicions nostre bon amich y paisá l'intelligent músich En Joseph Andreu.

Si bé sentim de cor la pèrdua de tan intelligent professor que tants triomfs ha obtingut en sa carrera artistica, nos en alegrem que sia un catalá, deixeble apropiat del malaguanyat mestre de capella Mossèn Ramon Bonet, quins plansons viuen y escampan lo seu prestigiós nom per tots los indrets, qui hagi obtingut tan alt lloch.

Felicitèm de veres al senyor Andreu y li desitjèm forsa avensos en sa carrera.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

CLÍNICA Y CONSULTORI

PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria y parts

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant

de la Policlínica del Doctor Fargas

y Metge de les Cases de Socors de Barcelona.

Consulta. De 10 á 12 y de 5 á 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja mit.—Pera'ls pobres, franca, los dilluns, dimecres y dissaptes de 12 y mitja a 1 y mitja.

Rambla de Castelar, 31, principal

Tallers d'Arts Sumptuaries

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries. Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Guinea Espanyola

XOCOLATES y CAFÉS sens rival.—THE lligítim de la Xina.—SUCRE de classe superior y tallada de Sant Lluís.—CACAU EN POLVO.—BOMBONS.—LICOR CAFE.—CREMA CACAU y altres articles de classe superior.

Productes de cullita propria de l'hisenda MONTSERRAT de Fernando Pòo. Se garanteix la puresa dels genres.

RAMBLA SANT JOAN, 49

Emulsió NADAL Mellor que Scott y similars: Unica ab 50 per 100 oli bacallá tot assimilable. Usant oli sol, se tolera mal y perd vies intestinals. Reconstituent nens, adults, vells; consunció, convalecencies, clorossis, embarás, lactancia, tos, tisis, escrófuls, raquitismes, anemia. Certifican eminents doctors Coléjis Metges y Farmacèutichs.

MEDALLA DE PLATA

Xarop Hipofosfít NADAL Tònic reconstituent, estimulant. Hipofosfít cal, estricnina, ferro, manganès, quinina, sosa, cuasina, neurostina (fòsforo orgànich), formiat sosa.—Anemia cerebral, enfermetats medulars, astenia muscular, activa digestia, deté caducitat orgànica.

MEDALLA DE PLATA

Glimina NADAL Antidiabètic infalible de «Limas de mar». Demaneu literatura.

Major, 14.—TARRAGONA

TARJETAS DE VISITA

Impremta Sugrañes

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y C.ª S. en C.

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Gijón, Santander, Bilbao, Sant Sebastia, Pasajes, Bayonne, Burdeos y Nantes.

Servey ràpit eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en los ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Coruña y Santander.

S'expedeixen coneixements directes pera Ayamonte, ab trasbord en Huelva als vapors **La Activa**.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduïts.

Sortirà d'aquest port lo pròxim dijous lo magnífich vapor espanyol

CABO SANTA POLA

de 1230 tonelades, admetent càrrega y passatgers pera'ls ports nomenats.

Son conignatari **D. MARIAN PERES.**

NEURASTENIES

clorosis,

debilitat general,

anemia

se curen radicalment ab l'us del

NEUROSTEÒGENO SUGRAÑES

EN TOTES LES FARMACIES

Sucursal Lluís Trinchet

CASA FUNDADA EN 1885

Gran Premi en l'Exposició Universal de Xicago de 1893

Gran assortit en barrets y gorres.—Especialitat pera'l clero.—Birrets pera la Magistratura y Facultats.—Teressianas y rossos pera l'Eczèrcit.—Tricornis pera l'Armada.—Solidos y Bonets.

Tallers: Carrer Sta Agna 9, Barcelona

28, Comte de Rius 28.—Tarragona

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.

Sucre vermifruç del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.

Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota proba al devall d'un canaló.

Además, també té uns vanos ab pintats tan rebons, que ni Rafel ni Murillo los podrián fer melló, a propòsit per regalós, causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totas menas que són molt barato y bons.

Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona
SETMANARI CATALANISTA

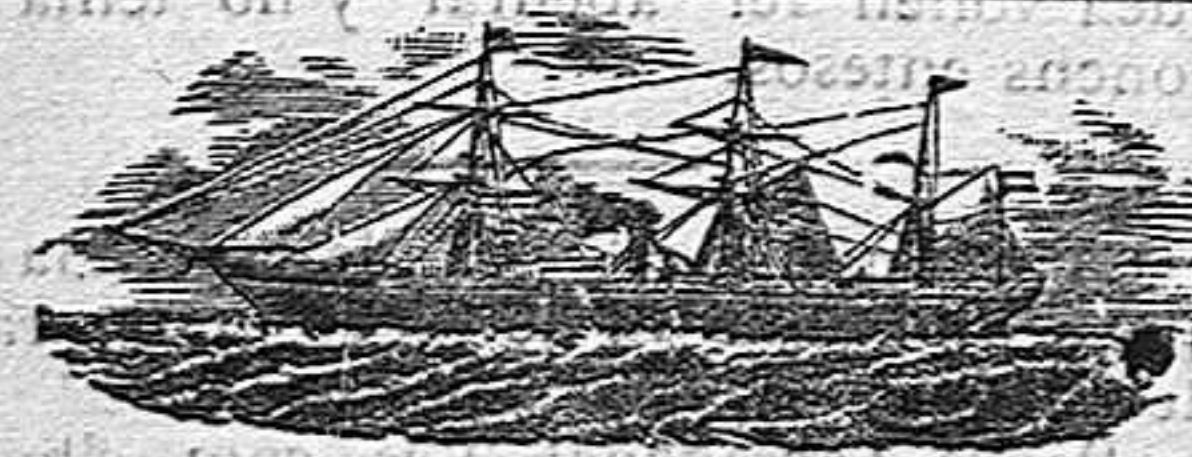
Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos.
Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre..... 1.50 pta.
Fora..... 1.50 »
Extranjer..... 2.00 »
Número d'avuy..... 15 »

De venda en lo local de l'Associació Catalanista, carrer de Méndez Núñez, 6, y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduïts

Serveys de la Companyia Transatlántica

Línia de Cuba y Méxich.—Lo día 17 de Juny sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

ALFONSO XIII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia: Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo día 26 de Juny sortirà de Barcelona, l'28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

MONTEVIDEO

directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo día 11 de Juny sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MONSERRAT

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flo tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botelles de 1/4 de litre al prèn d'una pesseta.

A l'engrós importants descomptes. Famaeta y laboratori de A. Serra.—Rosa

A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demana AYGUA NAF SERRA

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz, ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinidad, ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo día 22 de Juny sortirà de Barcelona havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

ALICANTE

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singaporé y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo día 3 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

P. DE SATRÚSTEGUI

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canarias.—Lo 17 sortirà de Barcelona, l'18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tànger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empendre lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Lo día 25 de Juliol sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Línia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt còmodo y tracte esmerat, com ja acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familiars. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports de món servits per líneas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlits d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arrego a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Pùblicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del día 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaja, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigitse a son agent

D. EMILI BORRÁS